

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre --- 8 korona
Félévre --- 4 " "
Negyedévre --- 2 " "
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének titkára

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

Az örökimadás temploma.

Szeptember tizedikén szentelték fel Budapesten az Erzsébet királyné emlékezetére emelt örökimadás-templomot, amely az Üllői-úton palotaszorok közé beékelődve is művészi építési modorával a magyar székesfőváros legszebb templomainak egyike.

Tíz esztendeje annak, hogy a minden magyarok Nagymatyjának nemes szívét egy elvetemült orgyilkos tőre keresztül döfte; azóta a magyar nemzet a királyné halálának évfordulója napján országsszerte gyászistentiszteletek tartásával áldoz a kegyeletnek.

Az idén kétszeresen

emlékezetes marad az évforduló azért, mert a boldogult királyné lelkiüdvéért az ő emlékezetére épített Isten házában első ízben tartották a gyászistentiszteletet, a melyen Ő Felsége a király és a kormány is részt vett.

Az örökimadás templomának felépítéséhez az egész magyar nemzet, gazdag és szegény egyaránt hozzájárult fillérei-vel, főként azonban néhány főrangú úrasszony kegyes adományából és áldozatkészségből emelkedett fel az Úrnak ez a szép temploma, amelyet mai képünkön bemutattunk az olvasónak.

Az örökimadás templomának egyik ékessége az a remek szép főoltár, melyet Ő Felsége a király állíttatott fel.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 34 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Katholikusok nagygyűlése.

A múlt vasárnap s azt követőleg három napon át a székesfővárosban tanácskoztak a magyarországi katolikus szervezetek. Hozzáértők számítása szerint harmincezer katolikus hívó vett részt abban a körmenetben, melyet egyházi jelleggel rendeztek vasárnap délután. Hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy a szocialista tábor minden ellen tüntet és állástfoglal, amit olyanok rendeznek vagy cselekesznek, akik az ő tévetege tanáiknak nem követői. A nemrég multból is példák bizonyítják, hogyha ezt a félrevezetett tömeget az ő bujtogatói csatasorba vezénylik, a polgárság élet- és vagyonbiztonságán esik csorba, amit azonban a budapesti szocialisták a katolikusok vallásos körmenete ellen a múlt vasárnap elkövettek, nemcsak szégyenletes dolog, de türethetetlen utcai zsarnokság, mely az útonállással határos. A szocialisták követelik azt, hogy gyülekezési szabadságuk, szólásszabadságuk legyen, s ebben a tekintetben nem is korlátozza őket senki, ők pedig ezzel szemben a múlt vasárnap arra ragadtatták el magukat, ami megmegbotránkoztatja a jobb érzésűeket s felháborítja még a vallástalanokat is. A katolikus körmenet a maga lobogóival, zsolozsmáival és kegyszereivel bármilyen hatalmas nagy tömeg volt is, félelmetes egyaránt nem volt, nem ártott, nem tett kárt, sem a köz, sem a magántulajdonban, emberi élet veszélyeztetve nem volt, sőt még a szocialisták rendbontó izgága, elemeinek a nem görbítette meg a hajaszálát sem. És mégis mi történt?

A szorosban egyházi és vallási színezetű búcsús felvonulásban résztvevő egyháziakat előkelő állást betöltő papi férfiakat a legdurvább szitkokkal kövekkel dobálták meg és mindenképpen nagyobb zavargást akartak támasztani. Ami vasárnap délután történt, az sokkal több, mint amit egy jogállamban eltűnni lehet. Aki az állam ellen izgat, aki az osztályok ellen, vagy vallás ellen izgat, hazai törvényeink szerint el kell, hogy vegye méltó büntetését. Hogy pedig a szocialistáknak vasárnapi budapesti tüntetése pusztán és kizárólag a vallás elleni izgatás volt, azt nincs aki tagadja, nem tagadja a közbiztonság fölött örökös hatóság sem, amely bár kiméletesen, tőle telhetőleg mindent elkövetett, hogy a szocialistáknak a vallásos érzület ellen elkövetett vasárnapi merénylete valósággal vérengzéssé ne fajuljon.

De elég itt ebből. A magyarországi katolikusok társas szervezeteinek három napi tanácskozásain, az azokban résztvevők lelki megnyugvással tapasztalhatták, hogy ezek a hitélet erősítését szolgáló közintézmények úgy vannak vezetve s hogy élükön olyan tiszteletreméltó egyházi és világi hívők állanak, akiknek lelkében a hazaszeretet és a hit iránti törhetetlen buzgalom érzete párosul.

A vasárnap tartott országos katolikus nagygyűlés e nemből a nyolcadik. Nem régen szervezkedtek az ország katolikusai országosan, de az idej nagygyűlés keretében és nagy látogatottsága, nyomatékos fellépése, nyilvánosan tanúskodik arról, hogy Magyarországon, Mária országában Krisztus tanainak követői is tudatára ébredtek már annak, hogy összetartással, a hitélet ápolásával erősíteni fogják azt a sziklát, amelyen közel kétezer év óta

különben is szilárdan áll a katolikus anyaszentegyház. A katolikus nagygyűlésről írván, eszünkbe jut a költő szózata:

„Mert szegénynek drága kincs a hit
Tűrni és remélni megtanít.“

S lett legyen gazdag, vagy szegény, aki a katolikus körmeneten a rendbontó elemek munkájának szemtanúja volt, az bizonyára a *hitében* vetett bizalommal *tűr* és remél a jobb jövőben!

A veszprémi királygyakorlatok.

Ő felsége a megállapított program szerint e hét elején elutazott Veszprémbe, hogy az ottani nagy hadgyakorlatokon részt vegyen. Az ősrégi koronázó város meleg szeretettel fogadta az uralkodót, akit egy fél-századdal ezelőtt látott kebelében utoljára. A város képe a király jövetelének hírére egészen megváltozott: az utcákat díszkapuk, lobogók díszítették s a népek ezrei lepték el azokat. A nagy hadgyakorlatokra meg csaknem másfélszázezer magyar baka lett Veszprémbe összpontosítva, akik harci játékkal a magyar hadsereg harc-képességét mutatták be az uralkodónak, aki legteljesebb megelégedését fejezte ki a látottak felett. A hadgyakorlatok fővezénylete Ferenc Ferdinánd trónörökös, lovassági tábornok kezében volt, aki a csapatokat a király utasításai alapján vezényelte. A hadgyakorlatok befejeztével a király tiszteletére lakoma volt, amelyen Ő felségén és a katonai előkelőségeken kívül Veszprém város polgári előkelőségei is részt vettek s akik minden kével váltott a király egy pár szíves szót. Bejárta a hír a lapokat, hogy Ő felsége a király Veszprémbe el fog búcsúzni hadseregétől s annak vezetésében hajlott korára való tekintettel nem vesz részt. Aki azonban látta a veszprémi nagygyakorlatoknál a királyt, aki katonánsan, délecegen ül ma is a nyeregben, nem ad hitelt ennek a híresztelésnek.

Az árvaszék és a gyermekvédelem.

A belügyminiszter azt a nagy feltűnést keltett rendeletét, a melyben megdöbbenésének adott kifejezést, hogy a főváros területén az állami gyermekvédelemre jogosított gyermekeknek egész tömege sanyalódik a legnagyobb nyomorban, a fővárosi árvaszéknek is megküldötte. Az árvaszék utasította az elüljáróságokat, hogy a törvény végrehajtásánál fokozott buzgósággal és emberszeretettel járjanak el. Kimondotta azonban, hogy nem tartaná üdvösnek, ha a miniszter rendelete alapján minden gyermeket, a kinek hozzátartozói nyugalmas és kényelmes megélhetést nem biztosíthatnak, az állami gyermekvédő intézetekben akarnának elhelyezni. Az állami ellátást és védelmet csakis azokra kívánja szorítani, a kiknek ellátásra kötelezhető hozzátartozói egyáltalában nincsenek vagy a kiket hozzátartozói nem tudnak eltartani, vagy a kik hozzátartozói körében erkölcsi romlásnak volnának kitéve.

A főváros területén — mondja az árvaszék — sok a nyomorgó, sok az elhanyagolt gyermek. Lakosságunk

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisíthatatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. Amelyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak útbaigazításért a „HANGYA“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, IX., Boráros-tér 1. (Saját házában.)

jelentékeny rétegének az okszerű gazdálkodással össze nem férő életmódja, műveletlensége, a tisztaság iránt való csekély hajlama, de főleg a vallásosság megrendülése folytán beállott erkölcsi hanyatlása következtében sok gyermek erkölcsileg, fizikailag elsenyved, tisztességes keresetmódot el nem sajátít, és igen sok gyermeknek élete saját családi otthonában többé-kevésbé kinszenvedés. De az lehetetlen, hogy az állam és a község minden olyan gyermek életsorsának intézését magára vállalja, a ki szüleinek erkölcsi süllyedése vagy szegénysége miatt szenved, és nem képes szomorú, röghözkötött helyzetéből kiemelkedni. A társadalom és vele az állam alapjainak megrendítésére vezetne, ha a gyermekvédelemnek szertelen kiterjesztésével a szülői kötelességek elmulasztása nemcsak büntetlenül maradna, de azt a szülők terhének átvállalásával szinte jutalmaznák. Az állami gyermekvédelem az emberszeretet jogcímén nem tépheti szét a családi kötelekeket, nem foszthatja meg a szülőt, hogy gyermekét nevelje, ha nevelni akarja.

Ujtás a nagy hadgyakorlatoknál.

A Ferenc Ferdinánd királyi herceg vezetése alatt, a Bakony erdő és a Balaton között szeptember közepén lefolyó hadgyakorlatnál ismét néhány érdekes és fontos ujtást próbálnak ki.

A gyakorlaton, mint már megírtuk, a budapesti negyedik, pozsonyi ötödik és zágrábi tizenharmadik közös hadtest, a pozsonyi közös lovashadosztály, a zágrábi lovashadosztály, négy honvédhadosztály és két honvéd lovashadosztály, összesen tíz hadosztály gyalogság, két önálló lovashadosztály, a dunai flotta Temes és Bodrog nevű monitorja és az a) és b) őrjáró naszád vesz részt. Összesen körülbelül százharmincezer ember.

A hadgyakorlat vezetésére a résztvevő csapatok parancsnokának részletes utasítást adott a minap a gyakorlat harcszerűsége érdekében. Elrendelték, hogy a sereg teljesen szabadon végezze mozdulatait, a hadvezetés nem avatkozik bele a parancsnokok rendelkezésébe. A főparancsnok a biztosítást, indulást, pihenést maga határozza meg, jogában áll, ha a csapatok végezte munka megkívánja s a harci helyzet megengedi, hogy csapatainak pihenő napot adjon, általában mindenben tökéletesen önállóan rendelkezhet.

A rendelet a parancsnokok figyelmébe ajánlja az éjjeli támadás, az ellenség fölriasztása, a meglepetés-szerű föllépés fontosságát, utal a japán hadműveletekre s a japán harcmodorra.

A legénység kiméltése érdekében szigorú egészségügyi rendeletet bocsátottak ki. A napszúrás elleni véde-

kezésnek külön fejezetet szentel a rendelet s elrendeli, hogy a meneteléstől elszakított tartalékos katonát a nagy hadgyakorlat előtt fokozatosan szoktassák a teljes föl-szereléssel való menetelésre.

Az oroszországi kolera.

Péterváron a hét elején 118 új koleramegbetegedés és 34 haláleset fordult elő. A kolerában meghaltak száma 166. Oroszországban az elmúlt héten 2296 megbetegedés és 1026 halálozás történt. A járvány kitörése óta 6747-en betegedtek meg és 3130-an haltak meg. Péterhofban és Carszkoje-Szelóban több koleraeset fordult elő. A Standard jattson lévő cári családot naponként értesítik a kolera terjedéséről. Tifliszben két ember kolerában megbetegedett.

A kolera rohamos terjedése az összes egészségügyi hatóságoknál és a városi képviselőtestületnél rendkívül izgatottságot keltett. A betegségnek ily rendkívül gyors terjedését még eddig egyetlen városban sem észlelték. Öt nap alatt háromszázharminchétfel betege szállítottak a kórházakba s ezek közül eddig nyolcvanvan meghaltak. Csak egy ember hagyta el eddig egészségesen a kórházat. Kétszázötven ember még betegen fekszik. A halandóság ennek ellenére csekélynek mondható, mert a betegedéseknek csak huszonhat százaléka. A városi hatóság zavarban van a betegek elhelyezése miatt, mert nem áll elég ágy rendelkezésére. A kórházakban nagy rendtelenségnek jöttek a nyomára, mert még fertőtlenítő-szer sem volt elegendő mennyiségben.

Tarnopolban a városi orvos minap este egy Novo-Konstantinov orosz városkából érkezett kivándorlón kolera-tüneteket konstataált. A beteget a járvány-barakban különítették el. A helyhatóság még az éjjel gyorsvonattal Tarnopolba küldte Krzizanowszky egészségügyi felügyelőt, aki másnap délelőtt telefonon jelentette, hogy a jelen esetben véleménye szerint nincs kolera-ról szó, bár a tünetek kolera-gyanusak. A beteg eszméletlen van.

Az osztrák vasutak főfelügyelője a felügyelőség egészségügyi előadóját a galíciai vonalakra küldte, hogy a kolera-nak Oroszországból való behurcolása ellen gondskodják a kellő óvintézkedések megtételéről.

Mi hír a külföldön?

A törökországi események.

A szultán végre alighanem megtalálta a módját annak, hogy kiengesztelje a korábbi bűnei miatt ellene lázadó közvéleményt. Arra a nagy elhatározásra jutott

AJÁNLJUK nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesbitett

magyar fogatos szőlőpermetezőinket,

melyekkel **nagy munkaerő és anyags megtakarítás** érhető el. Most megjelent tavaszi, szőlőmivelés árjegyzékünket, **szőlővédekezési gépek, permetező stb. anyagokról** kívánatra bementve megküldjük.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

ugyanis hosszas töprekedés után, hogy a koronauradalmak jövedelmét, 440,000 török fontot átutalta az államkincstárnak. — Szalonikiból írják, hogy nemcsak a bolgár bizottság, de a hatóságok is rendkívül melegen fogadták a bolgár vendégeket s a városi hatóságok és a tisztek erélyes föllépése elejét vette a görögök tüntetésének is s a görögök kénytelenek voltak vendéglőket és kávéházaikat nyitva tartani. — Londonból jön a híre, hogy a hatalmak között tárgyalás folyik a macedóniai csendőrtisztek szabadságolásáról. Valószínűnek látszik, hogy az összes hatalmak követni fogják Magyarország-Ausztria példáját. — Közel kormányválság lehetőségéről beszélnek Konstantinápolyban. A szultán a közeli válságra való tekintettel Hilmi basát, a macedóniai tartományok főfelügyelőjét Konstantinápolyba akája hivatni, mert állítólag rá akarja bízni a nagyvezérséget. A közeli kormányválság nem látszik kizártnak, mert a nép elégedetlen a Kiamil-kabinet működésével, amit első sorban a tisztviselők tömeges elbocsátása idézett elő. Ezeket az elbocsátásokat jogtalanoknak tartják s Kiamil basát teszik értük felelőssé.

A finn-orosz viszály.

Böckmann tábornok, Finnország főkormányzója azt követelte tudvalevően a helsingforszi szenátustól, hogy azonnal szavazzon meg két és fél millió rubelt egy, Oroszországot és Finnországot összekötő híd építésére. Minthogy a szenátus tiltakozása nem használt s a főkormányzó erélyes formában megismételte követelését, Hjekt és Danielson-Colman finn szenátorok Pétervárra utaztak, hogy e követelés törvénytelen voltáról meggyőzzék az orosz kormányt. A két szenátor hosszabb ideig tanácskozott Stolipin miniszterelnökkel és Kodkovec pénzügyminiszterrel, de a tanácskozás hiábavaló volt. A minisztertanács kimondotta, hogy Finnországra nézve hozott határozatait fönntartja. Minthogy az ellenzéki finn országgyűlés alig fogja a követelt harmadfél millió rubelt megszavazni, valószínűnek látszik a föl-oszlatása.

Alaptalan vádak a MÁV. tisztviselői ellen.

Néhány napilap vádakot közölt a MÁV. ellen, mintha annak egyes tisztviselői megvesztegethetők volnának s pénzt fogadnak el azért, hogy egyeseket állásba juttatnak. Ezért a vádaskodások semmi alappal nem bírnak, a mint azt a MÁV. igazgatósága ki is jelentette, meg hozzánk az alábbi levelet intézte:

196119/AI.

Tekintetes Szerkesztőség.

A „Nap“ c. napilap folyó évi július hó 16-án megjelent számában Sándor Mór volt máv. távirász aláírással, a „Népszava“ folyó évi július hó 18-iki számában pedig S. M. volt távirász jelzéssel cikk jelent meg, amelyben a zágrábi üzletvezetőség egyes tisztviselőiről Sándor Mór azt állította, hogy tőle viselt állásába leendő visszahelyezés fejében pénzt kértek.

Miután ez az állítás a részünkről legszigorúbban megtartott vizsgálat során teljesen valótlanok s minden alapot nélkülözőnek bizonyult, Sándor Mór s a nevezett lapok, nemkülönben a „Hrvatska“ c. horvát lap ellen, mely az említett cikket szintén közölte, nyomtatvány útján elkövetett rágalmozás miatt a bűnvádi feljelentést megtettük.

Budapest, 1908. szeptember hó 10-én.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

A felsőtiszai hitelszövetkezetek közgyűlése.

(Folyt. és vége.)

Bernát István emelkedett hangú előadásában azokat az öröndetes jelenségeket ismertette, amelyek nemzetünk gazdasági föllendülésére mutatnak.

Jövőre nézve kedvezőbb kilátásaink vannak. Biztosítva a gazdának az ő becsületes bevételét és jövedelmét, lehetővé teszszük, hogy az a cselédjeit és munkásait becsületesen díjazhassa. Ez úton emberi létet biztosíthatunk nekik, megadtuk az emelkedésnek és fejlődésnek lehetőségét, amire nagyon, de nagyon reá voltunk szorulva és ha ezzel szemben felhangzik a panaszkodás olykor-olykor, hogy mindez nagyon szép a termelőnek szempontjából, de nagyon nyomja a fogyasztókat: ezeknek csak annyit felelhetek, hogy egészségesebb politikai elvet annál, amely a nagyobb tömegek jogos érdekének kielégítését tartja szem előtt, nem ismerem és nem aggodom azon, hogy a nagy tömegek után a kisebbség maga részéről ezen helyzetben boldogulni nem bírna. Éppen ellenkezőleg azt látjuk, hogy a magyar állam azokat az igen tetemes fizetésemeléseket, melyek éppen a drágaságból erednek, aránylag könnyen bírja meg, hogy emelkednek az állami bevételek, fokozódik a vasutaknak forgalma, szaporodnak a féltett milliók, szóval Magyarországon egy új, a réginél öröndetesebb gazdasági föllendülés jelei mutatkoznak.

Meg kell törni a régi közömbösséget a gazdasági kérdések iránt ott, ahol a nemzet jövőjéről és megerősödéséről van szó. Ezekkel a célokkal szemben az egyéni kényelemszeretet, vagy vonakodás szóba sem jöhet. Szervezni kell a magyar gazdaosztályt úgy, hogy az saját érdekeiért, ha kell, egy ember gyanánt szálljon sorompóba.

Ezeket megszívélve, kimagasló társadalmi állásuknál fogva igyekezzenek a falu népét ebben az irányban előkészíteni, fölvilágosítani és a jobb ösvényekre terelni. Ha a papok, tanítók, jegyzők és birtokosok megteszik kötelességeiket, nem lehet kétség aziránt, hogy öntudatos agrárpolitikával Magyarország jövőjét biztosítani lehet és biztosítani kell.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Szikszay András ibrányi rf. lelkész mondott szép beszédet, amelyben az ibrányi szövetkezet által különösen a tagok részére eszközölt parcellázások terén elért szép sikereket ismertette az igazi keresztyén szeretettel áthatott beszédét a következő lelkes szavakkal fejezte be:

„A szövetkezeti érzés átjárta szívünket, merész és nagy dolgokra hajtott bennünket. 1168 hold, közel egy millió értékű földet hozott a lakosságnak a szövetkezeti érzés. Észrevettük, hogy a községek és egyházközségek maguk is hatalmas szövetkezeti alakulatok s egyesült erővel nagy dolgokra képesek, ha az a Jordán vize mellől felszálló fuvalom megérintette lelküket.

Gyönyörűséggel szemlélem, hogy az általunk kezdettől fogva vallott egyetemes papság elvénél fogva palástot nem viselő igehirdetők támadnak, s megérintetvén ama fuvalomtól: a szövetkezeti eszmék hirdetése és terjesztésében velünk nemes versenyre kelnek, nem ritkán túlszárnyalnak minket.

Bocsánat, hogy a magunk dolgaival hozakodtam elő; nem dicsekedés volt a célom! a dicsőség az Istené! másutt talán nagyobb dolgokat végzett a Krisztus lelke.

Nálunk még nagyon sok a tennivaló. Isten segédelmével folytatni fogjuk. Beszámoló-beszéd volt ez csupán s talán szerény útmutatás, hogy elmenvén, hasonlóképpen cselekedjünk, követvén a dicsőséges Názáretit, aki széjjel járt, jót cselekedvén."

Lukács József segédlelkész, a perbenyiki hitelszövetkezet pénztárosa volt a következő szónok. Az alkoholizmus káros fizikai és erkölcsi hatásait vázolta. Példákkal világította meg, miként mentek tönkre egyesek és egész néptörzsek az alkoholizmus következtében. A szörnyű veszedelem elleni küzdelemből a szövetkezeteknek sem szabad hiányozniok.

Lukács József nagyjelentőségű előadása után a közgyűlés elhatározta, hogy a vasárnapi korcsmaszűnet behozatala érdekében társadalmi mozgalmat indít és feliratot intéz a kormányhoz, egyszóval saját hatáskörében törekszik az alkoholfogyasztás csökkentésére. Mikecz Dezső, Szabolcs vármegye alispánja felemlítette, hogy két esztendőn át a korcsmák vasárnapi bezárása gyakorlatban volt Szabolcsmegyében, azonban egy változott kormány ezt a szabályrendeletet felülvizsgálván, megsemmisítette. Törekedni fog azonban arra, hogy a vármegye területén ezentúl is érvényesíttessék lehetőleg a korcsmák vasárnapi szünetelése.

Kazy József miniszteri tanácsos, a hegyvidéki kirendeltség vezetője nagyjelentőségű kijelentést tett, elmondván azt, hogy a hegyvidéki gazdasági akció sikere attól függ, hogy lehet-e a hegyvidéken korlátozni az alkoholfogyasztást, mert tapasztalat szerint mondhatja, hogy a korcsmárosok még a pénzügyi közegeket is demoralizálják, úgy hogy azokat több esetben visszaélések miatt fel kellett függeszteni. Ha a tatárok és törökökkel meg tudunk küzdeni, a pusztító ellenséggel, az alkohollal is szembe kell szállni. Saját hatáskörében arra törekszik és arra is fog törekedni, hogy a bajok forrását, a korcsmákat kiirtsa.

A közgyűlés befejezése után lakomára gyűlt össze a nagyszámú társaság a Sós-tó lombos fái alatt, ahol számos felköszöntő hangzott el és a szövetkezeti férfiak egymás között sok fontos kérdést vitattak meg.

Uj hitelszövetkezetek. A hitelszövetkezetek száma a múlt hónapban ismét növekedett. A központ fölvetve kötelékébe: 1. a Chlebnice és vidéke (Árvam.) hitelszövetkezetet 119 tag 161 üzletrészszel. 2. Csongrádi hsz. 326 t. 586 ü. r. 3. Sajószentkirályi hsz. (Gömörm.) 48 t. 48 ü. r. 4. Radosóci hsz. (Nyitram.) 61 t. 92 ü. r. 5. Ecsenyi hsz. (Somogym.) 80 t. 147 ü. r., továbbá a következő bácsbodrogmegyei: bácskafeketehegyi, bácskereszturi, bácsordasi, dunacsébi, jánoshalmi, katymári, kishegyesi, martonosi, szilágyi és ujvidéki kosárfonók szövetkezetét; összes szaporulat 15. Megszűnt 3 szövetkezet, maradt tehát augusztus végén 2081 szövetkezet 6466 községre terjedő működési körrel.

• MI UJSÁG? •

A spanyol királyi pár Budapesten. A spanyol királyi pár budapesti látogatása alkalmából rendezendő ünnepségekre már most széleskörű előkészületek történnek. A budai királyi várnak új dísztermei ez alkalommal lesznek először udvari ünnepségek színhelyévé. Az ország előkelőségei mellett a diplomáciai kar tagjai és számos külföldi vendég is jelen lesz az ünnepségeken. Az udvar részéről az október elsején este kilenc órakor tartandó bálon ő felsége és körülbelül tizenhat kir. herceg és kir. hercegnő vesz részt. Mária Annunciáta kir. hercegnő e hónap vége felé érkezik Budapestre, hogy az udvari ünnepségek alkalmával ő felsége oldalán az udvart reprezentálja.

Gróf Károlyi Sándor szobra. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter váratlanul megjelent a mezőgazdasági muzeumban, hogy megtekintse a gróf Károlyi Sándor szobrának tervezett elhelyezését és az azzal kapcsolatos munkálatokat. A miniszter személyesen intézkedett az iránt, hogy a minisztérium részéről szükséges intézkedések megtéteessenek. A Strobl Alajos által tervezett ülő szobor a Vajda-Hunyad vár udvarán, szemben a jáki templommal nyer elhelyezést. Az ujjonnan masszív anyaggal fölemelt jáki templom munkálatait is megtekintette a miniszter. Ezen munkálatok befejezésükhöz közelednek és a miniszter úgy intézkedett, hogy a gróf Károlyi Sándor szobor leleplezése alkalmával már a jáki templom helyiségei is bemutatathatók legyenek az ünneplő közönségnek.

Nyolcezer katona D.-Földváron. Dunaföldváról írják: Négy napon át nyolcezer főnyi katonaság volt elszállásolva nálunk. Érdekes képet mutatott a városunk, a benne nyüzsgő hadfiakkal, melyben volt mindenféle fajta, honvéd, közös baka, dragonyos, ulánus, tüzér, utász vegyesen. A két ünnepnapon, a honvédenekar játszott a főtéren. A felharsanó Rákóczi indulót mindig lelkes taps és éljenzéssel fogadta a nagyszámú közönség. Szerdán délelőtt a baracsi határban oly hatalmas és gyönyörű rohamot mutatott be a honvédhuszárság, hogy még a vezérkari tisztek is a legnagyobb elismeréssel szóltak róla. A közönség és katonaság közti jó viszonyt egy pillanatra sem zavarta meg semmi surlódás vagy szóváltás. El kell ismerni, hogy egy a honvéd, mint a közös hadseregbeliéknél a legnagyobb rend és fegyelem volt tartva.

Hajduhadháza tiltakozik. Hajduhadháza város minapi közgyűlésén egyhangulag tiltakozott a Szabolcsmegyéhez való csatolása ellen. A közgyűlés elhatározta, hogy feliratot intéz a belügyi miniszterhez.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

Értékesít husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMÉJÉLELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. •• Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. ••• Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

A bolgár fejedelmi pár Budapesten. A bolgár fejedelmi pár, mint már megírtuk, e hónap 23-án Budapestre érkezik a király látogatására. Ferdinánd fejedelem és neje, Eleonora fejedelemné, akik jelenleg Gömörmegyében tartózkodnak, e hó 23-án Poprád-Felkáról külön udvari vonaton utaznak Budapestre, ahova délelőtt 11 órakor érkeznek meg a keleti pályaudvaron. A pályaudvaron József főherceg és Augusztia főhercegnő, gróf Uexküll hadtestparancsnok, Fülepp főpolgármester és Boda Dezső főkapitány fogják fogadni a fejedelmi vendégeket. Tiszteletükre egy díszszázad is ki fog vonulni zenekarral a pályaudvarra. A király az első emeleti helyiségekben várja be az érkező fejedelmi párt. A király vendégeivel este 8 órakor részt vesz az Operában tartandó díszelőadáson, amely alkalomból a Bánk-bán opera első felvonása és a Csodaváza ballet kerül színre.

Károlyi Sándor serleg. A gazdák vezérének ünnepe egyre szebb kereteket ígér. Az ünnepségek egész sorozata fog lezajlani október második felében, amikor a művész alkotása, a nagyszerű szobor napfényt kap, hogy hirdesse az agrárszék vezérének emlékét. Örömmel halljuk azonban azt is, hogy a szobron kívül más műtárgy is föl fogja idézni évente a Károlyi kultuszt. Elkészült a Károlyi-serleg, melyet a gazdák alapítottak vezérük tiszteletére. Majd ha visszatér az évforduló, évről-évre ezzel a serleggel kezükben hirdetik a legkiválóbbak Károlyi eszméit, eszméinek sikereit. Ma még csak a Széchenyi-serleg ért el országos hírnevet. Méltó követője Széchenyinek Károlyi, mindkettő a magyar nemzet gazdagodásáért, a magyar föld tevékenységeért és a nép boldogulásáért küzdött. Hiszszük, hogy a Károlyi-serleg is csakhamar oly nemes, egész országra elhallatszó beszédekkel vált ki, mint a Nemzeti Kaszinó Széchenyi-serlege. Jó jel erre már az is, hogy az első beszéd megtartására Darányi Ignácot, Károlyi eszméinek hagyományosát, kérték föl a gazdák.

Bosnyák tartalékos katonák zendülése. A maglaji vasúti állomáson a múlt héten fellázadt kétszázötven tartalékos katona. A tartalékosokat, akik az I. számú bosnyák gyalogezredből valók, Maglajból Szerajevóba akarták szállítani. A lázadó katonák megállították a vonatot és az utasokat felszólították, hogy hagyják el a kocsikat. A rezervisták amiatt voltak elkeseredve, hogy több napon és éjen át katonai vonaton kellett utazniok. Amint Maglajba érkeztek, éppen akkor robogott be az állomásra egy postavonat. A tartalékosokat teljesen elcsigázta a több napi út, amelyet levegő nélküli, túlszűfolt kocsikban tettek meg és most azt követelték, hogy a postavonattal szállítsák őket tovább. Majd kikapcsolták a katonai vonat lokomotívját és ezzel megakadályozták, hogy a vonatot elindíthassák. A lázongó rezervistákat végre nagynehezen lecsillapították és rábírták arra, hogy a katonai vonattal utazzanak tovább. Így azután a rendes időben jutottak el Szerajevóba.

Botrány egy román tanítógyűlésen. A biharmegyei román tanítók gyűlésén viharos jelenetek játszódtak le. Muntyán János szentesi esperes, a gyűlés elnöke kikelt a magyar állam ellen és keményen ostorozta a kormányt, mert szerinte most erősebben üldözik a románságot. Buzdítja a tanítókat, hogy hozzanak meg minden áldozatot nemzetükért és ne fogadják el az államsegélyt. Mangra Vazul püspöki helynök hazafias beszédében lelkére kötötte a román tanítóknak, hogy tartsák meg az állam törvényeit. Erre nagy lármát támadt

s többen hevesen támadták az egyesület vezetőségét, mert állítólag nem helyes irányban vezeték az egyesületet. Az elnök botrányos jelenetek között felfüggesztette a gyűlést. Később Lázár Aurél dr. ügyvéd foglalta el az elnöki széket és az ellentéteket nagynehezen elsímította. Minthogy a jegyzők eltávoztak és az iratokat is elvitték, új jegyzőket kellett választani. Lassanként lecsillapodtak a háborgó kedélyek és a napirendet le tárgyalták.

Nagy tűz Szikszón. Péntek délután Ungvári Lajos asztalosműhelyében Szikszón tűz keletkezett, amely a nagy szélviharban gyorsan terjedt, úgy hogy rövid idő alatt az egész utcásor lángban állott. Tudósítónk híradása szerint Borsos szolgabíró telefonon segítséget kért a miskolci tűzoltóságtól, segítség azonban nem érkezett. Erre a csendőrőrmester kerékpárosokat küldött a közeli községekbe segítségért. Késő délután a szél elállt, mire a tüzet nagynehezen lokalizálták. Huszonöt ház és számos melléképület teljesen megégett. A kár jelentékeny.

Ghiczy Kálmán emléke. Ghiczy Kálmán volt pénzügyminiszter s a képviselőház egykori elnöke születésének 100-ik évfordulója megünneplésére Komáromban széleskörű mozgalom indult meg, melynek élén Kálmán Rudolf, Komárommegye főispánja áll. Az ünnepet rendező bizottság most alakul meg. A volt miniszter szülőházát Komáromban díszes emléktáblával fogják megjelölni, amelyet egy fővárosi művésznél már meg is rendeltek.

Lefoglalt iskola. Nagyváradról írják, hogy Rimonyi Lőrinc tanító beperelte a római katolikus egyházközséget, mert már egy esztendő óta nem adott neki fizetést. A tanító a pört megnyerte s a végrehajtó most az iskola-épületet lefoglalta. A tanító el van szánva rá, hogy ha hamarosan nem kapja meg a fizetését, elárverezteti az iskolát.

Együtt a hullámsírba. Apatinban két holttestet fogtak ki a Dunából, egy legény és egy leány holttestét. Az volt a tragédiájuk, hogy nagyon szerették egymást. Varga Péter szondi legény a búcsún szerelt bele Orosz Erzsébet tündéresi leányba. A legény szülei elleneztek a házasságot s erre közös akarattal mentek a halálba. A szülők a szomorú eset után kiengesztelődtek s a szerelmeseket egy sírba temették.

Koporsók a vonat kerekei alatt. Olyan mély álomba merült ez évi február 3-án a nyugati pályaudvar és Kőbánya között szolgálatot teljesítő Baka Sándor pályőr, hogy elmulasztotta a sorompót leeresztetni. Így történt azután, hogy Szeged felől jövő 705-ös számú gyorsvonat az Egressy-úti átjárón elütötte Csa József koporsógyáros kétfogatú üres koporsókkal megrakott kocsiját, amely alkalommal a kocsin ülő Káplai Mihály és Vörös Sándor kocsisok halálukat lelték. A törvényszék Baka Sándort egy évi fogházra és hivatalvesztésre ítélte. A vádlott felebezett.

A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi október hó 10., 11. és 12-én Temesváron a polgári lövölde-kertben rendezendő országos jellegű baromfi-, házinyúl-, galamb-, bor-, és gyümölcskiállításról szóló tervezeteket a napokban küldte szét az ország baromfi-tenyésztői, bor- és gyümölcsstermelőinek. Amint a tervezetből kivehető, ezen kiállítás térdíjai az idei kiállítások között a legolcsóbbak és emellett tömeges állománybevásárlásokról gondoskodás történt, mivel a m. kir. földművelésügyi kormányon kívül, az aradi m. kir. jószervezettség, a helybeli m. kir. kerületi állattenyésztési felügyelőség és egyesületünk is nagyobb bevásárlásokra fognak eszközölni.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

„Gyémánt“ kaszaköszörülő készülék.

— Két képpel. —

A kasza kiélesítése még a mai nap is a legprimitívebb módon, „veréssel“ történik. Minden gazda ismeri ennek az eljárásnak sok hátrányát. Hosszú ideig piszogat a munkás vele s végre is igazán szép, egyenletes élt ritkán kap a kasza. Idővel a kasza teljesen elveszíti alakját. Valószínű tehát, hogy mindenki örömmel fogja fogadni a „Gyémánt“ készüléket, amelylyel az élesítés sokkal hamarabb és egyenletesebben történik. De nemcsak a kasza élesítésénél vesszük jó hasznát, hanem bármely más késnél, például szecs kavágó-késeknél is alkalmazhatjuk.

A szerszám kétágú. Mindegyik ágban van egy hosszukás nyílás. Ebbe a nyílásba van erősítve az egyik ágban egy kör alakú kés, a másikban pedig egy háromszög alakú kés. Ha a készüléket használni akarjuk, ferde helyzetben a kasza csucsától hátrafelé húzzuk, úgy hogy a kasza éle a két kés közé kerüljön. A húzásnak egyenletes, könnyű nyomással kell történnie, amíg a kasza éle nem éri el a kellő élességét. Igen kemény s nagyon elkopott kaszáknál a művelet valamivel tovább tart.

Azáltal, hogy a két kést az eszköz két ágában feljebb vagy lejjebb erősítjük meg, a köztük levő rés nagyobb vagy kisebb. Ezt tehát a szükség szerint lehet változtatni. Ha a kör alakú kés egy helyen elkopott, körülbelül 1 mm.-rel elfordítjuk, úgy hogy ismét új él kerül a részhez. Ha a háromszög alakú kés kopott el, kissé eltöljük s a nyílásnak egy más helyén erősítjük meg, ami által szintén új él kerül a késhez. A két kés lazítása és megerősítése egy-egy csavaranyával történik.

A kis késeket rendszeres köszörükövön időnként meg kell élesíteni. Körülbelül 100 kaszát lehet élesíteni, mielőtt a kések elkopnak. S mivel a kis kés körülbelül 12-szer köszörülhet meg, tehát mintegy 1200 kasza élesítése után kell csak új késeket venni.

A készülék ára 6 korona. Beszerezhető a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Bpest Alkotmány-utca 31). A próbára kiadott „Gyémánt“-ról a következő vélemény érkezett be:

„A küldött kaszaélesítőt többszörösen kipróbálva, el kell ismernem, hogy ez az eszköz egészen bevált. Pár

A báznai sertés.

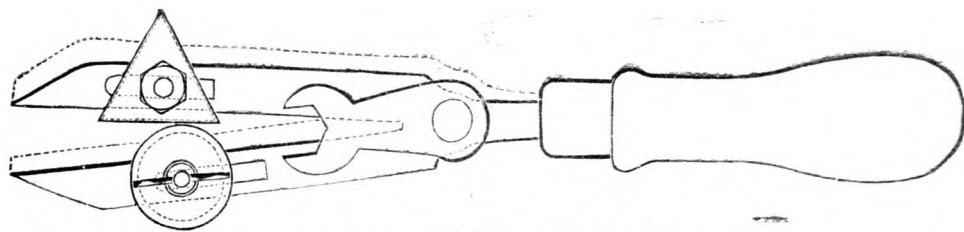
Ha végigkocsizunk Erdélyben a Nagy- és Kisküküllő mentén, mindenütt sajátságos fekete-tarka sertéseket látunk, holott ezelőtt 20—25 évvel még mindenütt egy-

A készülék alkalmazásának bemutatása.

színű fehérszörű sertéseket láthattunk. Ez a fekete-tarka disznó az, melyet Erdélyben ma már mindenütt báznai sertés néven ösmernek s amely rövid idő alatt mindenféle más sertést ki fog szorítani Erdélyből.

Nevét Báznaótól, azon községtől vette ez a sertés,

„Gyémánt“ szab. kaszaköszörülő készülék.]

perc alatt és egy kis gyakorlattal lehet a kívánt élesítést vele végezni, mi már nagy előnyt jelent a régi hosszadalmas „veréssel“ szemben. A kasza éle egyenletesnek és tartósnak bizonyult. Lehet, hogy a kasza maga ezáltal valamivel hamarabb kopik el, de ezt a mai munkásviszonyok mellett nem is kell számbavenni. Az élesítőt megtartom és kérem annak az árát tőlemre írni.“

M—k.

melyből térfoglaló útjára ezelőtt mintegy 25 évvel kiindult. A véletlennek köszönheti létesülését, amennyiben az ott tenyésztett szőke mangalica, véletlenül odakerült angol berkshirei disznóval kereszteztetett, majd pedig a keresztezési termékekbe yorkshirei vér is keveredett. Ezen keresztezési termékeket olyan kitűnő eredménytel tenyésztették a jó szászok, hogy annak csakhamar híre ment s e sertés úgy kezdett terjedni Erdélyben, mint

vízben a hullámgyűrű. S a gyűrű nemsokára befogja egész Erdélyt, ami kétségen kívül kitünő bizonyítvány e sertés részére.

A báznai sertés fekete-tarka színű; leggyakoribb, hogy a fekete alapon egy szőke sáv fut át keresztben a maron vagy háton s két oldalt nagyobb szőke foltta szélesedik ki. A has, a lábak s az oldalnak nagy része, úgy többnyire a fej is fekete marad. Testi nagysága a jobb mangalica sertésével egyező; a kocák súlya 120—150 kg., a malacok 8—12 hónapos korukig 150 kg.-ra hízlalhatók; fejlődése hizlalás nélkül is rendkívül gyors, úgy hogy az emsék egyéves korukban rendszeren lemalacoznak. Az első malacozásnál rendszeren 4—6 malacot vetnek; a későbbi fiadzásnál szaporaságuk fokozódik 10—12-ig s ezek közül 10 darabot jól felnevelnek. Kiszoptatás után többnyire rögtön felveszik a kant s így a kispazda kezén levő báznai koca két év alatt rendszeren ötször, de négyszer bizonyosan malacozik, szaporasága tehát rendkívül nagy. Ami azután a legbámulatosabb, a legelőt éppen olyan jól értékesíti, mint a mangalica s a közös csürhékben állandóan legelőn tartatik, csupán reggel és este kap némi eleséget éppen úgy, miként a kispazdánál a mangalica sertést is ellátni, takarmányozni szokásos, azzal a különbséggel, hogy a mangalicánál sokkalta falánkabb s minden ehető anyagot mohón eszik. A báznai sertést tenyésztő vidéken szokásos pl. a lóhere-pelyvát sertésekkel feletetni — természetesen forrázás és darálva keverés által kellőleg előkészítve — amit mangalicát tenyésztő vidéken nem igen tapasztaltam.

Hizodalmasságát rendkívülig dícsérik s állítják, hogy sokkalta kevesebb takarmánnyal hízlalható ki, mint a mangalica. Kelendőse is igen nagy s különösen malacaiért 6—8 koronával is többet fizetnek, mint az ugyanolyan korú mangalicáért. Különösen a nagyobb városok mészárosai veszik szívesen, de a magyarországi szalámigyárak is legszívesebben báznai sertéssel fedezik szükségletüket.

A báznai sertés egy szerencsés keveréke a fent említett fajtáknak, amely teljesen alkalmazkodott hazai éghajlás és talajviszonyainkhoz. Ha elgondoljuk, hogy évente 20 malacával — feltéve, hogy azok választott korban adatnak el — legalább 200 koronát szolgáltat be egy koca tulajdonosának, akkor el kell ösmernünk, hogy különösen annak a kispazdának, aki csupán 1—2 kocát képes tartani s azokat kénytelen a közös csürhébe járattatni, valóságos kincsesbánya egy-egy ilyen koca.

Kívánatos tehát, hogy ez a sertés Magyarországon is minél szélesebb körben terjedjen el, mert amint itt Erdélyben az ezen sertést tenyésztő községek vagyonosodását szemmel láthatólag elősegíti, úgy Magyarországon is tenyésztőinek kétségen kívül jobb vagyoni helyzetet biztosít. Legjobb anyag szerezhető be a dícsőszentmártoni, medgyesi vásárokon, avagy Szathmáry István földbirtokosnál, Haranglábbon.

VEGYESEK.

A nyúlszapuka vágásának ideje. Magnak hagyott nyúlszapukát akkor kell vágni, mikor a virágzat alsó virágocskáiban a mag barnulni kezd s az ütésre az alsó virágok közül egy-kettő — de csak egy-kettő — lehull. Ha azt bevárjuk, hogy a szürke mag mind barna legyen, akkor felét sem hozzuk be a magnak, mert a többi a földön marad. Egyébként a nyúlszapukát éjjel vagy hajnalban és alkonyatkor kell vágni és lehetőleg fel-takarni is.

• MULATTATÓ •

Nyári gondolatok.

Írta: Tömörkény István.

A nyár valamikor arravaló volt, hogy akkor csinálták a legjobban a dolgukat az emberek, mivelhogy olyankor van a legtöbb ideig a nap fönt az égen. Ez azon időben történt, amikor az emberek még nem éltek éjjeli bagolyéletet, nem tolták bele sem a foglalkozást, sem a mulatozást az estébe meg az éjszakába, a nappal keltek, a nappal feküdtek, világítót csak a téli alkonyatok és őszi borulatok idején használván. A nyárban állt az élet, a télben az alvás, mint ahogy a földből élőnél ma is van.

De már leginkább csak nála van. Másfelé már a nyár a nyaralás élete, az emberek szerteszaladnak a nagy kőházakból, némely része még cifrábbakba, mások kis zugokba: az utóbbiak talán igazabban tesznek, ha a városi hajszolt életet a nyugalom csöndes napjaival cseréltetik. Valamikor a beteg embert az orvosok elküldték a gyógyforrásokhoz, elment. Más híres fürdőkre mulatozni jártak a túlegészséges emberek, hogy az energia és a degezbugyelláris fölöslegétől megszabaduljanak. De azért a bölcs és körültekintő hatóságok az éjszaka való tivornyázást és muzsikáltatást ott is letiltották nekik, mondván: itt ugyan ne zavarja semmiféle pénzes ficsur a pihenni vágyók nyugalmát.

A nyugalom. Nagy dolog az, ugyan hol található? Mikor a beteg királyra kimondták az udvari mágusok, hogy csak egy boldog ember inge gyógyíthatná meg, ha magára venné: a keresgélők az egész országban csak egy boldog embert találtak, valami kőszá sátoros cigányt, azonban annak meg nem volt inge. Sok ember él havasokban és pusztákban nyugalmas életet, akik azonban nem tudják, hogy élük azt, a mit mások, ha csak egy kis időre is, annyira keresnek.

Keresik az utazásban, meg a fürdőrejárásban. Egészséges embernek ugyan megjárhatja az utazás, mint szórakozás, de akinek nyugalomra volna szüksége, azt abban aligha találja meg. A változó szállók, a meleg kocsi, a menetrend örökös tanulmányozása, a lekéséstől való ideges félelem, az állomásokon való ácsorgás, a jegyváltások kínjai, a zsufolt helyeken való lökdösés, a vāmörök kötözködései s a tömérdek tenyér, amely ha mégannyi volna is, mind a borralaló után nyulna: ezek az utasembernek szórakozást hozhatnak, de pihenést nem.

A fürdőkben is fürdője válogatja. A nagy fürdőkben a nem beteg ember csak úgy megtalálja minden élvezetét, mint otthon a városában. Dél előtt a sörözés, délután a kártyasztal, hangverseny, este mulatság, aztán sok ujság, hogy szinte beléjük temetkezhet, jókora könyvtár, amiben turkálhat, zongorák, amiknek a fogait csak ütni kell, hogy a szegény háromlábú állat kínjában azonnal kiabáljon, aztán ismét csak borralalók, kurtaksák s kised mérgelődések afölött, hogy egy adag krumplileves ötven fillér — ezek csinos élvezetek ugyan annak, aki szereti őket, de nem pihenésre való helyek. Meg vannak csinálva azoknak a részére, akiknek ebben a szűk világban is van fölösleges pénzük s ki akarván zökkeni a szokásos életük egyformaságából, a pénzük árán mulatozni akarnak jó levegőn, amely különb, mint otthon a városé.

A kisebb fürdő, amelyben mindezek a kényelmek

és szórakoztatások nincsenek kitalálva, inkább ad módot a pihenésre annak, aki nem nagyon válogatós. De mikor mindenki válogatós s meg van győződve afelől,

Pap G. Sándor igazfalvi telepes udvarra.

hogy a víz amelyben fürdik, különb víz, ha márványkádban van, mintha csak fakádban locsog. Azok a kisfürdők, ahol igyekezni kell a vacsorázással, mert esti nyolc óra után kialszanak az ebédlő lámpái, a pihenésre, nyugalomra vágyó embert leginkább szolgálják.

Nálunk az átlagos szokás, hogy ha valaki az egész évi munka után két-három heti pihenő időre tehet szert, ugynevezett szórakozásra indul, aminek a végzetével azután csakugyan maga sem tudja, hogy „üdült“-e, vagy „nem üdült“, mire hazaér. A német humor a járdeileutnant szájába adja a mondást, amikor a vasúti váróteremben az éjjeli vonatra váró, álmosan dülöngélő „nyaralókat“ látja: Weiss nicht, sind die schon erholt, oder wollen sich erst jetzt erholen?

Az angol, ha nem beteg, s nem mulatozni meg szórakozni akar, hanem lehetőleg teljes vagy a teljességet megközelítő csend és nyugalom után vágyik, azt a tengerben keresi és találja meg. Nem a rendszerint zajos tengerparti fürdőben, hanem magán a tengeren, hajón. A hajója elindul s megy befelé a tengerbe két hétig, de partot sehol sem ér. Két hét múlva megfordul s megy haza, partot ismét sehol sem érve másutt, mint a honnan elindult. A hajón van ugyan obligát könyvtár, meg mi egyéb, írni is írhat, aki akar, de okos ember csak módjával teszi. Sem ujság, semmi semféle posta egy hónapig nem érkezik a hajóra, leveleket sem lehet onnan küldeni, étel van bőven, de szeszese italt nem adnak hozzá, ilyesfélék csak a hajó korcsmájában vannak, de esti kilenckor azt is becsukják. Itt aztán csakugyan pihenhet, aki akar, mert négy hétig ugyan a partra ki nem teszi a hajó. Unatkozhat a jó sós levegőn s igazság szerint az pihen, aki unatkozik.

Nálunk is volna hely, ahol jó levegőn lehetne unatkozni: ott van az egész nagy alföldi tanyavilág a maga csöndes életével, szőlőivel, a nagy homoki erdőségekkel, vízpartjaival — de bizony ezt még nem igen keresik föl, különösen nem a nagyvárosiak. De mások sem mindig. Gyeré velem akáclombos falunkba — mondja a dal s úgy elméletben nagyon szépen hangzik, a valóságban pedig úgy van, hogy az akáclombos kis falukból is elmennek, ha bírnak, az emberek, ki a tanyájára, ki pedig valahova fürdőbe.

Hát bizony olykor némely alföldi kis falut porral nyaratszaka jól ellát a száraz időjárás. Különösen olyan utcákon, ahol országút is van, és sok kocsis szaladgál keresztül-kasul. Vagy ahol elviharzik a büszke automobil, amelynek porfelhője után nézve, őszintén kívánja a becsületes nép: a fene egyen meg a gazdáddal egyetemben. Általában azonban az a szálló mondás, hogy: poros alföld, csak épp olyan frázis mint a tenger sima tükre. Por van a városokban szél alkalmával s por van a járt utakon. Por van azután bent a távol pusztarészekben a síványokon, a sívó honon, amelyek földtanilag a Saharával egy kalap alá esnek. De maga az alföldi homokvilág földjének az anyaga nagyszemű, nehéz kvarchomok, amely csak akkor kavarodik a levegőbe, ha orkán van, olyankor pedig tudvalevőleg a vasjárómszög is megtanult repülni. Tíz év alatt sincs ott annyi por, mint egy év alatt a hegyi országúton, különösen a mészköves vidékeken. A dülőút homokja fölforgatja a kerekekre, meg megint leforog, egyébként pedig minden talpalattnyi helyen ott a növényi élet a maga sajátságos, kedves változataiban: ott por, ha akarna, sem lehetne, mert meg van fogva.

Kicsit nehéz dolog szembeszállni azokkal az elterjedt nézetekkel, hogy az Alföld csupa tintatartó mellé való porzóból áll, mert ebbe sokan bele vannak győződve, mint a féreg a tormába. Valójában azonban a tanyavilágot illetőleg ebből mi sem igaz. A levegője tiszta, nem is lehet másként ennyi növényi élet között. Hiszen csak a mi határunkban csak szőlőskert több van tizenötezer holdnál. Kertvilág ez, óriási park, csak hogy nem angol módra van nyírva. A tavak vizében nem hattyúk úsznak, hanem libák és kacskák és antik szobrok helyett nepomuki szent János örökdió a vetések fölött. A vetéseknek ez körülbelül mindegy.

Pár év előtt egy nagy budapesti földhitelintézetnek föltűnt, hogy itt a földek szokatlanul drágára vannak értékelve, leküldte hát egyik főtisztviselőjét, hogy lássa meg, mint is áll ez a dolog. Május havában járt lent a kiküldött s végigkocsizta a határt két napon át a szokásos előkelő begombolkozottsággal. De a második napon már nem állhatta meg szó nélkül s helyi kísérőinek odaszólt a kocsiból lelkesülten:

Marhaistállók Igazfalván.

— De hiszen az urak itt a paradicsomban laknak!... Nem azért mondom, hogy több adót vessen ránk a finác, szegény alföldi magyarokra. De másrészt nem

is a Száli dicsekedik. Csak éppen most, nézvé az alkonyat aranyfényénél a zöldbórbó borult tájékat az ereszet alól, a nyugalom csöndjében támadnak a gondolatok, hogy ezeken a helyeken a pihenésre micsoda alkalmuk lehetne azoknak, akik rászorultak. De az úgynevezett zöldberánduló nyaralók ezúttal még inkább a falvakban mennek pihenőre, ahol mindenesetre több a kényelem. Van posta, bolt, piac, patika, közel a vasút, akad tarokkpárti a kaszinóban, de hát ez megint csak nem pihenés. Az igazi pihenés az volna, ha a tintát, tollat, papirost kihajítaná az ember az ablakon, ujságot és leveleket csak nagyritkán látna, e helyett aludna minél nagyobbakat az ágyban s ha

abból fölkel, folytatná a fűvön a diófák alatt, egyébként pedig úgy élne, mintha meg volna halva.

— Vissza a faluba — mondta Meline, amivel bizonyára nem azt akarta mondani, hogy most már az egész Páris hurcolkodik bele egy faluba s abból csináljon egy új Párist, hanem úgy értette, hogy a nagyvárosok elformálódott életmódjától vissza kellene térni az egyszerűbb élethez. No, miként a közéletben a világ legkönnyebb dolga az indítványozás, akként a tanácsadás sem nehéz foglalkozás. Pedig annyi igazság mindenestre van a francia miniszter tanácsában, hogy ami idő a pihenésre jut, azt arra kellene fölhasználni. Ahhoz kívánatos annyi csönd, amennyi csak kapható. Az egyszerűségből pedig annyi szintén, hogy akkor lehessen lerugni a bakkancsot, amikor éppen kedve tartja az embernek, hogy Kneipp-kúrázzon a harmatos fűvön s ha fázik a lábfeje, a meleg homokkal úzzon váltógazdaságot.

Az egészségtartás újfajta szentháromsága a napfény, a levegő, a víz. A fülíg inggallér európai posztóburkolásos magyarnak nem sok jut ki ebből, ha akár fél-ezer koronát szán is egy havi fürdőzésre. Atanyákon ugyanúszócsarnokok és gőzfürdőknem tulságossokan léteznek, hanem aki maga húzza fel magának a vizet a hideg kútból, egyúttal igen alkalmas tornagyakorlatokat is végez. Annál több része lehet a levegőben, meg az áldott napfényben, amely elől a modern ruházkodás apránként annyira elzárta az emberi testet, hogy már csak a fejé-

nek a fele látszik ki belőle. A tanyán, ha a meleg homokba kiefekszel felebarátom, a napra és forogsz benne, a homokbn és napfényben, miként a barátságos

kis malac, hogy termelj magadnak a te elványadt fehér véreseid helyett piros haemoglobint, senki sem fogja rádmondani, hogy: shoking (mivelhogy egy ing sincsen rajtad s körülbelül érezni fogod te is a mesebeli igazságot, hogy a boldog embernek sincsen inge).

... Egyébként a nap már Csányi Andrásék szőlőjében lement (mindig ott szokott lemenni) s kezd hűvösödni az ereszet alatt. Okos ember ilyenkor kezd vizszatérni a városi előkelő szokásokhoz, a mennyiben papucsba dugja a lábát. Még egy félórát várakozni illendő. Nyolc órakor azonban szokás lefeküdni, korhely dolog volna még tovább is fogyasztani a világitót. A kutyákat a láncról

eleresztik s azok rendkívüli örömmel örvendeznek a szabadságnak, amely nekik a hajnal hasadásáig tart. Miután a kutyák fent vannak, mindenki lefekszik, a kalamárisra rácsukjuk a tetejét, hogy az éjjel valamely pók bele ne mászson: no adjon Isten jó éjszakát, emberek!

Az apród.

— Regényes korrajz a török világból. —

Irta: Sággy Endre.

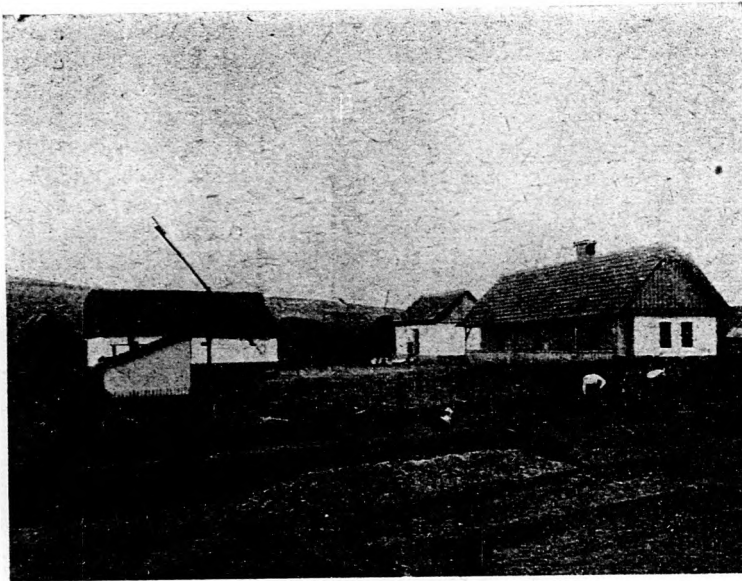
(Folytatás.)

Kurkó várnagy a toronyból könnyes szemmel nézte Majthényi Ádám csapatának elvonulását. Megkérgecsült öreg szívében fájó érzelmert gyökeret. Miért is nem mehet ő a többi régi fegyvertárral hadakozni, viaskodni török ellen, német ellen, úgy amiként hajdanában? ...

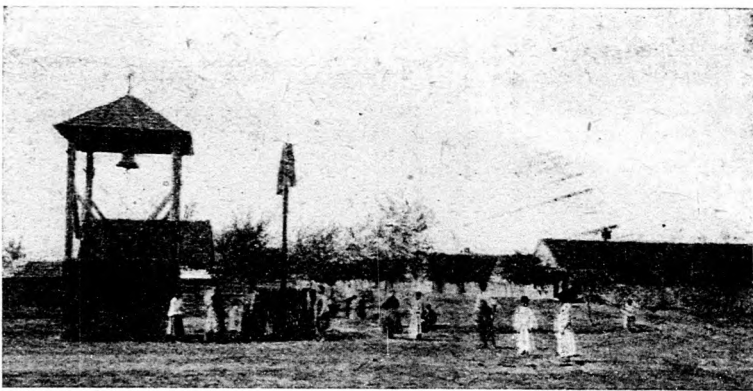
Az országúton tovaszáguldó csapat után nézve, a vén vitéz elmerengett az elmúlt időkön s azok eseményein. Éppen olyaténformán kezdte a vítezi pályát, mint ez a törökbeojtott magyar gyerek, Gabi, aki mai naptól fogva a majthényi vár és jószágok leendő ura. Fialatos, hevülékeny vérel számtalan hadi kalandot élt már keresztül Majthényi Ádámmal, aki vele egyidős.

Emlékezik arra az időre, amidőn Zrinyi Péter seregében a császári hadak ellen küzdtek Győr alatt. Egy török spahi kardjaéle elől rántotta őt el Majthényi Ádám. Igaz, hogy a spahit rövidesen fölküldte Allahhoz és az ő prófétájához Mohamedhez ...

De régi, de szép idők is voltak ezek. Aztán mikor

Tálas István (jésladányi) tanyája a gróf Andrassy-telepen.

Utcarészlet Temerekásón.

Majthényi Ádám vitéz csapatában hadnagyi sorsba lépett!

— Kurkó hadnagy uram! Vitéz Kurkó hadnagy! — szólították őt innen is onnan is... Csak azt hibáztatta el, hogy nem tett szert olyan szépséges szép asszony-személyre, mint Dóczy Gábor... Hejh, pedig de sokszor kiállotta a villogó női szemek szemsugarának tüzes villanását? Az örökös háborúsi miatt azonban nem volt érkezése arra, hogy családot alapítson.

Ilyes gondolatok forogtak a vén várnagy agyában. Lassanként elmosódott a távozó sereg képe teljesen. Kurkó azonban órák hosszáig bámult a vártoronyból a távolba.

Aztán lesétált a vártoronyból s a hajdúkat fölrendelte

dókat s nem tellett bele másfél óra, mindeniknek a fejébe szállott a régi öreg bor ereje.

Kurkó várnagy ekkor munkába kezdett; a két török fogolylyal a várüregbe hordta a fölhalmozott értékeket; erősen dolgoztak egész éjjel és másnapon is. Azután befalaztatta az üreget a rabokkal.

— No ezt is megcselekedtem, mondta az öreg, aztán sétára indult a várban.

Az egész várnép mámoros volt még, nem bírta kiheverni a visontai bor erejét.

Lent az alsó udvaron találta Tamit, a vén oláh gyereket, akit a máramarosi úton szedett fel egy időben és elhozott Majthénybe.

— Tami! — mondotta az oláhnak, te ismered az

Magyar főurak otthonából.

a levéltárba. Lehordatta velük a Majthényi család régi ékességeit az alsó terembe, amelynek egy titkos ajtója a vár alatti folyosóhoz vezetett.

— Megbolondult a várnagy, — mondta az egyik hajdú.

— Vesződelem szagát érzi, — szólta a másik.

— Biztosan törököt vár, azért hordatja be ezeket az értékeket, hogy a töröknek ne kellessék sokáig kutatni a kincsek után.

Mikor azonban lehordatta az ékszereket, ruhákat és aranyokat is, akkor már nem tudták a hajdúk, hogy mi történt velük.

— Csakugyan megbolondult a várnagy!

Egy napi munkájába került a hajdúknak, amire minden értékes holmit betakarítottak a várteremből. Esténként fölívta a hajdúkat a felső várudvarra, kihengergetett nekik két hordó visontait. Csapra ütötték a hor-

egész vidéket, behunyott szemmel is vissza tudnák menni a havasok közé.

— Igenis kérem alásson!

— Nos tehát, ma este mikor bealkonyodik, a két török rabnak bekötöd a szemét, kocsira ülsz és elviszed őket árkon-bokron, erdőn, hegyen, síkon, vizeken keresztül olyan messzire, hogy vissza se találhassanak erre a vidékre. Holnap délig mindig csak előre hajtatsz s déli harangszókor lefordítod őket a kocsidról; összekötözöd a kezüket s ott hagyod a bestiákat; te magad pedig visszajössz.

— Kár értük, — mondja az oláh — itt hasznukat vesszük, mert vizet hordanának.

— Persze vén medve, attól félsz ugy-e, hogy neked több vizet kell hordanod. Semmi szót se többet. Este elindulsz s végzed a dolgodat.

Este két kocsí indult ki a majtényi várból. Az egyik kocsin Tami az oláh vitte bizonytalan, úttalan utakra a török foglyokat, a másik kocsí fődeles nagy alkotmány volt, amelyben az egynapos özvegyasszony Klára, Dóczy Gáborné ült. Az öreg Kurkó szürke paripáján lovagolt a kocsí mellett.

Majtény várától egy nap járóföld Nagy Kálló vára; délre járt az idő, amire a várba értek. Kállay Tamásné nem látta Klárát kicsiny kora óta, alig ismert reá midőn őt Kurkó bemutatta.

— Klára, Klára, hogy megnőttél?

— Szólítá meg a nagynéni a fiatal hölgyet?

— Deb'zon férjhez is adtuk instálom! — mondja Kurkó, aztán töviről-hegyire elmondotta az utolsó esztendő eseményeit. Átadta aztán Kállaynének Majtényi Ádám levelét. Az úrasszony sokáig olvasta a levelet, majd hosszan elgondolkozott.

— Roszkor érkeztek kigyelmelek, mondotta Kurkónak Kállayné. Nem valami jó lábom vagyunk a váradi basával; akinek minden pillanatban várom az izenetét. Ép ezért meg se pihenjék kigyelmed, hanem menjen vissza Majtényba. Klára itt marad nálam.

(Folyt. köv.)

APRÓSÁGOK.

Különvonat egy félliter tejszín miatt. A minap az a hír járta be a lapokat, hogy egy elkésett koszorút különvonat szállított megdicsőült Erzsébet királyné szarkofágjára. Ennél sokkal érdekesebb eset történt néhány évvel ezelőtt, amikor egy félliter tejszín különvonat szállított Gödöllőre, hogy idejekorán a király asztalára kerülhessen. A király ugyanis rendkívül szereti a tejszín s Gödöllőn tartózkodása idején egyszer ijedten konstataulta a főszakács, hogy nincs a háznál tejszín. Tüstént telefonált a Központi Tejcsarnoknak Budapestre, hogy haladéktalanul szállítson Gödöllőre félliter tejszín. A tejcsarnok igazgatója magához vette a tejszín s rohant vele ki a pályaudvarhoz. Ott értesítették, hogy délelőtt már nem megy a vonat Gödöllőre.

— Kell menni vonatnak! — erősködött az igazgató.

— Miért kell? — kérdezte az állomásfőnök.

— Mert ennek a félliter tejszínnek délre ott kell lennie!

— Megbolondult?

— Sőt ellenkezőleg! Ön is mindjárt ugyanezen a véleményen lesz.

Ezzel kivette zsebéből a telegrammot. Az állomásfőnök megvakarta a füle tövét.

— Mit csináljunk?

— Különvonatot kell fűtteni!

Az állomásfőnök rohant a telefonhoz s pár perc múlva már kiadta az orderét, hogy a tejszín számára különvonat indítandó. A tejszín mellé még egy embert is adott, aki vigyázott, hogy a király kedves itala össze ne rázódjék. És a tejszín pont délben mégis ott állott a király asztalán.

Merénylet a telefon segítségével. Egy newyorki távirat szerint ritka furfanggal kieszelt merényletet követtek el Cabrera, guatemalai köztársasági elnök ellen.

A bombát, amelyet Cabrerának szántak, a telefonvezetékkel hozták összeköttetésbe. Amikor az elnök füléhez emelte a telefonkagylót, a bomba nagy erővel felrobbant. Cabrera elnököt a robbanás ereje a falhoz vágta és több helyen megsebesítette. Őt San-Salvadorból jött embert, akiket a merénylettel gyanúsítottak, letartóztattak és agyon akarták löni, de az utolsó percben büntetésüket deportációra változtatták. Ebben az évben ez már a második merénylet Cabrera ellen. Az elsőt a nyáron követték el ellene, még pedig hadapródok, akiket az elnök kivégeztetett. Cabrera állapota nem súlyos. A merénylet után egy darabig eszméletlenül feküdt, de később megállapították, hogy csak külső sérüléseket szenvedett.

Titkos folyosó a belgrádi konakban. A szerb fővárosban ez idő szerint végzett csatornázási munkálatok alkalmával a munkások egy földalatti folyosót fedeztek fel, mely a királyi palotától csaknem egy kilométernyi távolságban a belgrádi erődig vezet. A folyosó két méter magas, egy méter széles, szépen és szilárdul van építve és egy méter mélyen fekszik a föld színe alatt. Nagy tömeg tódult a rejtélyes folyosóhoz, amelyről azt hiszik, hogy még Milán király építette és hogy Sándor király, valamint Draga királyné ezen át akartak menekülni a királygyilkosság éjjelén, de elkéstek.

Óriás teknősbéka. Narento olasz város mellett, az Adriai tenger partján a macarscai halászok kétszáz kilogramm súlyú, 142 centiméter hosszú teknősbékát fogtak ki, mely az eddig kifogott teknősbékák közül a legnagyobb. Vasketrecbe zárva a fiumei biológiai állomásra szállították, ahol Garády Viktor, az állomás vezetője az állatot preparálta és megállapította, hogy a teknősbéka, mely az Atlanti Óceán partvidékén szokott tartózkodni, legalább 150 éves.

KÉPEINKHEZ.

A magyar telepes községekből. Már néhány szép képet közöltünk a magyar telepes községekből; most újból bemutatunk néhány képet, így Pap G. Sándor igazfalvi telepes udvarát, a marhaistállókat Igazfalván, Tálás István jászladányi telepes tanyáját a gróf Andrássy-telepen és egy utcácskát Temesrékásón.

Szerkesztői üzenetek.

Szerény, Kisterenye. A lapokat mi rendesen küldjük, tehát azok valószínűleg a postán kallódtak el. Az elmaradt 3 számot ma megküldtük.

H. I. Kérdésére a legközelebb válaszolunk.

Sz. F. A kérvényre 1 koronás bélyeg szükséges.

== A „Független Ujság“-ra fizessünk elő mielőbb, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908 szeptember 18.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1'24—1'40 K., helybeli borjúhús 1'16—1'28 K., sertéshús 1'30—1'32 K., szalonna füstölt 1'28—1'32 K., szalonna, olvasztani való 1'26—1'28 K., hárj 1'36—1'40 K., sertésszir 1'40—1'44 K. — **Füstölt-hús:** (vidéki) kg.-ja 1'40—1'60 K., hazai sonka 1'80—2— K. szalámi 3'20—4— K.

Baromfifélék: ———— K., rántani való csirke 1'20—1'60 K., sütni való csirke 2'40—3— K., kacsza, hizott 4'—5— K., lud, hizott 10'—15— K., pulyka, hizott ———— K. páronkint. Vágott hizott liba 1'32—1'40 K., vágott hizott kappan, kacsza és pulyka 1'80—2— K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Arak métermázsánként értendők). Buza 21'70—23'40 K. Rozs 18'70 K-tól 18'80 K-ig. Árpa 15'65 K-tól — K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab 15'90—16'20 K. Tengeri 14'20— K.

Teavaj: (centrifugált) 2'10—2'30 K., főzővaj 2'—2'10 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 10—24 fillér.

Tojás: bácskai 82—84— K., erdélyi apróbb áru 80—82 K. ládánként (1440 db). Apadt ———— K., meszes ———— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 7'—8'— K., rózsza új 6'50—6'80 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ———— K., mm.ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7
K.	34'—	33'40	32'80	32'—	31'40	31'—	30'—	27'60

Takarmányvásár. Réti széna 7'20—9'60, muhar 8'—9'— zsup-szalma 6'40—7'—, alomszalma 6'20—6'40 K.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
zsitvabesenyői Rubinek Gyula,
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

1900. Párisi világkiállítás Grand Prix.

Kwizda-féle Restitutions-fluid

mosóvíz lovak számára. Egy üveg ára 2'80 K.

Az udvari istállóban, továbbá a nagyobb katonai és civilistállóban 40 év óta használatos mint kitűnő erősítő szer nagyobb munka végzése előtt és után, ingyuladsoknál stb. **Trainingben nélkülözhetetlen.**

Kwizda-féle Restitutions-fluid

Czimke és csomagolás védve; valódi csak az itt látható védjeggyel. ::

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógy-szertára **BUDAPEST,** Király-utca 2. Andrassy-ut 26.

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

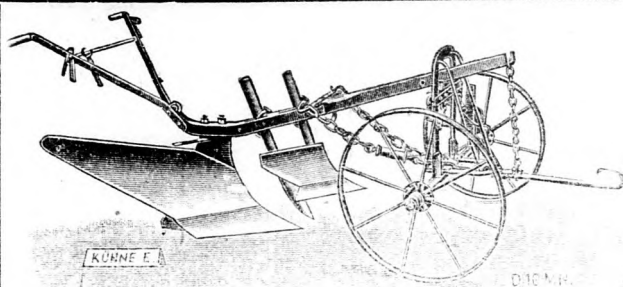
Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmivelés-ügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája

Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

„Mosoni Drill” sorvetőgépeket, borsajtókat stb. szállít:

„KÜHNE”

mezőgazdasági gépgyár r.-t.

MOSONBAN.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körut 57/a.

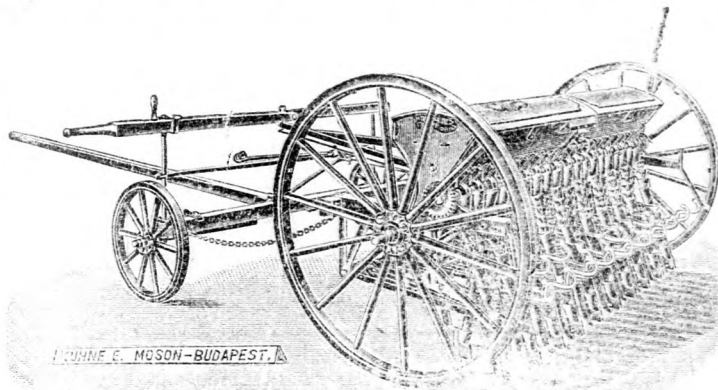
AZ ŐSZI IDÉNYRE

mindennemű talajmivelőeszközöket:

„Bippart” altalajekéket

„Tornadó” kukoricaszártépőgépeket

és egyéb takarmánykészítőgépeket

Háló-, étkező- és buffet-kocsik közlekedése a m. k. államvasutak vonalain, 1908. évi október hó 1-től kezdve.

Magyar királyi államvasutak.
226703/907. sz.-hoz.

I. HÁLÓ-KOCSIK

Tétel	Vonal	Indul		Érkezik		A háló-kocsi pótljegyek árai				Jegyzet		
		honnan?	óra	száma	hová?	óra	kor.	II. oszt.	kor.			
1	Budapest k. p.-u.—Wien Bruck-Királyhidán át	Budapest kel. p.-u. Wienből	éjfel 1030 este 955	12	Wienbe	reggel 655 reggel 625	9	60	7	20	A háló-kocsik csak I. vagy II. osztályú menetjegyekkel, úti utasok által megfellelő pótljegy váltása mellett használhatók. 1) Csak bez. nov. 15-ig közlekedik. Asszon túra csak I. o. menetjegyekkel vehető igénybe. 2) Csak I. o. menetjeggyel vehető igénybe. 3) Csak I. o. menetjeggyel vehető igénybe.	
2	Budapest ny. p.-u.—Wien Marcheggén át	Budapest nyug. p.-u. Wienből	éjfel 1000 éjfel 1055	118 117	Wienbe Budapest ny. p.-u.	reggel 620 reggel 745	9	60	7	20		
3	Budapest k. p.-u.—Brassó	Budapest kel. p.-u. Brassóból	este 915 d. u. 245	502 501	Brassóba Budapest keleti p.-u.	d. u. 209 reggel 750	14 9 4	40 60 80	10 7 3	80 20 60		
4	Budapest keleti p.-u.— Bucarestl) Arad, Piski, Predeal n. át (csak no- vember 15-ig)	Budapest keleti p. u. Bucarestről Predeáról	d. u. 209 d. u. 555 este 912	602 601	Predeaba Bucarestbe Budapest keleti p.-u.	reggel 611 d. e. 1120 d. u. 110	17 14 14 4	40 40 40 80	— — 10 3	— — 80 60		
5	Budapest k. p.-u.—Piski, 2) (saját)	Budapest keleti p.-u. Piskiről	este 910 d. u. 412	608 607	Piskire Budapest keleti p.-u.	d. u. 152 reggel 105 éjfel 120	9 13 9 9	60 60 60 60	7 — — 7	20 — — 20		
6	Budapest nyug. p.-u.— Bucarest—Temesvár— Verciorován át	Budapest nyug. p.-u. Bucarestről Verciorováról	d. u. 240 d. u. 555 éjfel 918	704 703	Verciorovára Bucarestbe Budapest nyug. p.-u.	d. e. 120 d. e. 1150 d. u. 130	16 9 9 4	60 60 60 80	7 7 7 3	— 20 20 60		
7	Budapest nyugati p.-u.— Versecz	Budapest nyug. p.-u. Szegedről Verseczről	éjfel 1015 éjfel 295 d. u. 552	706 710 1803 709	Verseczre Budapest nyug. p.-u.	d. e. 808 reggel 715	4 12	80 80	3 —	60 —		
8	Budapest k. p.-u.—Fiume Ujdombovár—Zágráb n. át	Budapest keleti p.-u. Fiuméből	este 900 este 690 d. u. 410	1006 1003 1004	Fiuméba Budapest keleti p.-u. Fiuméba	d. e. 955 d. e. 750 reggel 595	12 9	60 60	9 7	— 20		
9	Budapest k. p.-u.—Fiume Ujdombovár—Zágráb n. át (vegyes)	Budapest keleti p.-u. Fiuméből	éjfel 1045 éjfel 1049	1010 1007	Budapest keleti p.-u. Zágrábra Budapest keleti p.-u.	d. u. 395 d. e. 595	9	60	7	20		
10	Budapest keleti p.-u.— Zágráb) Ujdombovaron n. át (saját)	Budapest keleti p.-u. Zágrábból	este 845 reggel 515 este 850 éjfel 1000	1519 8 7 1509	Poprád-Felkára Budapest keleti p.-u. Budapest nyug. p.-u.	d. e. 815 d. e. 815	9 9	60 60	7 7	20 20		
11	Budapest keleti p.-u.— Poprád-Felka, Kassán n. át (vegyes)	Budapest keleti p.-u. Kassáról Poprád-Felkáról Kassáról	este 650 d. u. 430 d. u. 320 este 653	1408 1403 904 903	Berlinbe Budapest nyug. p.-u. Konstantinápolyba Budapest k. p.-u.	d. e. 1112 d. u. 360 reggel 747 d. u. 163	*13 *11 *9 *11 *29	— — — — —	*10 *9 *7 *7 *29	20 — — — 20 25		* = Márka † = Frank

III. BUFFTŐKÖCSIK		Indul		Érkezik	
Vonal	honnan?	számu vonattal	Óraker	hová?	Óraker
1	Budapest k. p.-u. — Zágráb	1004	d. u. 410 reggel 448	Zágrábba	d. u. 1134 este 1215
2	Budapest k. p.-u. — Debreczen	604	d. u. 720 este 701	Debreczenbe,	d. u. 1208 este 940
3	Budapest k. p.-u. — Csap	404	d. u. 215 reggel 223	Csapra	este 989 d. u. 100
4	Budapest k. p.-u. — Kassa	1502	d. u. 650 reggel 521	Kassára	d. e. 1144 este 1020
5	Budapest ny. p.-u. — Zsolna	1404	d. u. 700 reggel 320	Zsolnára	d. u. 133 este 945
6	Budapest k. p.-u. — Sátoraljaújhely	402	d. u. 755 reggel 439	Sátoraljaújhelyre	d. e. 1233 este 955
7	Budapest ny. p.-u. — Orsova	708	d. u. 940 reggel 816	Orsovára	d. e. 718 este 633

JEGYZET: Az étkező- és bufftőkocsik étkezőformáit I. vagy II. oszt. menetjeggyel bíró utasok vehetik igénybe, külön illeték fizetése nélkül.
A bufftőkocsikban levő ülőhelyekkel bíró külön szakaszok azonban csak I. osztályra érvényes menetjegyekkel, illetve menetigazolványokkal bíró utasok által használhatók.

II. ÉTKEZŐ-KÖCSIK		Indul		Érkezik	
Vonal	honnan?	számu vonattal	Óraker	hová?	Óraker
1	Budapest keleti p.-u. — Wien, Bruck-Királyhidán át	2	d. u. 920 d. u. 205	Wienbe	d. u. 208 este 440
2	Budapest ny. p.-u. — Wien Marcheggén át	103	d. u. 505 d. e. 305	Wienbe	d. u. 135 este 715
3	Budapest keleti p.-u. — Kolozsvár	504	d. u. 225 reggel 21	Kolozsvárra	d. u. 1222 este 1039
4	Budapest ny. p.-u. — Kolozsvár-Brassó	501	d. u. 611 d. u. 245	Kolozsvárra	d. u. 209 este 611
5	Budapest ny. p.-u. — Karánsebes	704	d. u. 240 reggel 528	Karánsebesre	d. u. 1015 este 130
6	Budapest keleti p.-u. — Piski	602	d. u. 260 reggel 508	Piskire	d. u. 101 este 115
7	Budapest keleti p.-u. — Belgrád	904	d. u. 320 reggel 541	Belgrádba	d. u. 1028 este 115
8	Budapest keleti p.-u. — Fiume	1002	d. u. 700 reggel 735	Fiuméba	d. u. 759 este 935
9	Budapest ny. p.-u. — Pozsony	1406	d. u. 650 reggel 610	Pozsonyba	d. e. 1095 este 930

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek idei második sorozata folyó évi szeptember 30-án veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdemenyben; valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

**Magyar Általános
Hitelbank**

Áruosztály — Gyapjuárverések
Nádor-utca 12. sz.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölköznek.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.400 kor.
Tartalékok	-----	764.760.16 kor.
	Összesen	2.735.160.16 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349.--- kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	39.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle mértékek szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelegetől úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleleget közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosításokkal minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

„Látia” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legtökéletesebb szerkezettel, a legjutányosabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.

Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50,

Alfa-Separator

Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1908. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legtökéletesebb fölözögépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.